

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra geografie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DOSTUPNOST LÉKÁREN JIHOČESKÉHO
KRAJE**

Vypracovala:

Vedoucí bakalářské práce:

České Budějovice

Lenka Schlögelová

Mgr. Martin Blažek

2013

Prohlášení

Prohlašuji, že předkládanou bakalářskou práci na téma „Dostupnost lékáren Jihočeského kraj“ jsem vypracovala samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, v nezkrácené podobě ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Tímto, bych ráda poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Martinovi Blažkovi za vedení, cenné rady a odbornou pomoc při zpracování této práce. Mé díky patří také rodině a všem, kteří mě při psaní práce podporovali.

SCHLÖGELOVÁ, L. (2013): *Dostupnost lékáren Jihočeského kraje*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 43 s.

ABSTRAKT:

Bakalářská práce se zaměřuje na dostupnost lékáren v Jihočeském kraji. Hned v úvodu jsou cíle bakalářské práce. V následujících kapitolách jsou obsáhlá teoretická východiska, rozbor literatury a stanovené hypotézy. Další část práce se zabývá metodami, které jsou použity pro vypracování analýzy dostupnosti lékáren za pomoci geografických informačních systémů. Poslední kapitola „analýza dostupnosti lékáren“ se zabývá rozmístěním lékáren v Jihočeském kraji, provozovateli lékáren, dostupností spádových obcí, časovou dostupností, mapovými a tabulkovými výstupy.

KLÍČOVÁ SLOVA:

lékárny, Jihočeský kraj, dopravní dostupnost, střediska lékáren, individuální doprava

SCHLÖGELOVÁ, L. (2013): *Availability of pharmacies in the South Bohemia*. University of South Bohemia in Czech Budějovice, College of education, Department of Geography, 43 pages.

ABSTRACT:

The thesis focuses on availability of pharmacies in the South Bohemia. In the following chapters are comprehensive theoretical solutions, analysis of the literature and the setting hypotheses. Another part of the thesis deals with the methods, that are used to make an analysis of the availability of the pharmacies using geographic information systems. The last chapter „Analysis of the availability of pharmacies" deals with the placement of pharmacies on the South Bohemia, the operators of the pharmacies, availability of the catchment communities, the time availability, map and tabular outputs.

KEYWORDS:

pharmacies, South Bohemia, accessibility, resorts pharmacies, individual transport

OBSAH:

1. ÚVOD.....	8
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE.....	9
2.1. Doprava a dopravní obslužnost.....	10
3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A ROZBOR LITERATURY.....	12
3.1. Vývoj dostupnosti	12
3.2. Základní pojmy	12
3.2.1. Druhy dostupnosti	13
3.2.2. Individuální dostupnost	13
3.3. Dopravní dostupnost místa.....	14
3.3.1. Faktory ovlivňující průměrnou rychlost.....	15
3.4. Geografie služeb.....	16
3.5. Teorie centrálních míst.....	18
3.6. Region	19
4. HYPOTÉZY	20
5. METODIKA ZPRACOVÁNÍ	22
5.1. Výběr středisek lékáren.....	22
5.1. Rozmístění lékáren v Jihočeském kraji.....	22
5.2. Dostupnost spádových obcí.....	23
5.3. Dostupnost lékáren podle vzdálenosti mezi středisky	23
5.4. Časová dostupnost.....	24
6. ANALÝZA DOSTUPNOSTI LÉKÁREN V JIHOČESKÉM KRAJI.....	26
6.1. Rozmístění lékáren v Jihočeském kraji.....	26
6.2. Dostupnost lékáren v České republice	29
6.3. Provozovatelé lékáren	30
6.3.1. Provozovatelé lékáren ve střediscích s přítomností jedné lékárny.....	31
6.3.2. Provozní doba lékáren	32

6.4. Dostupnost spádových obcí.....	33
6.5. Dostupnost lékáren podle vzdálenosti mezi středisky	35
6.6. Časová dostupnost.....	36
7. ZÁVĚR	37
8. SEZNAM ZDROJŮ INFORMACÍ	39
8.1. Použitá literatura	39
8.2. Internetové zdroje.....	41
9. SEZNAM TABULEK, MAP A OBRÁZKŮ	42

1. ÚVOD

Stále častěji touží lidská společnost po dostupnosti služeb na co možná nejvyšší úrovni. Za tyto služby pokládáme i lékárny, které jsou součástí života každého z nás. Lidé si svůj život bez lékáren již nedokážou představit, potřebují je, a v menší či větší míře je využívají denně. Lidé nejsou omezováni jen časem, ale i vzdálenostním limitem, pokud se tedy služby nevyskytují v jejich místě bydliště, musejí vykonávat dojížděku za službami i do vzdálenějšího okolí.

Rostoucí počet lékáren je v souladu s dostupností. Pokud je dostupnost lékáren na špatné úrovni, přicházejí o potenciální zákazníky. Snadná přeprava zákazníků a hlavně příznivá vzdálenost hraje důležitou roli při rozhodování zákazníků, jakou zvolí lékárnu (popřípadě ve větším středisku provozovatele lékárny) pro jejich nákup. Lze tedy obecně říci, že dobrá dostupnost lékárny zvyšuje její případnou atraktivitu. Proto je také důležitou otázkou při jejich výstavbě právě dopravní dostupnost.

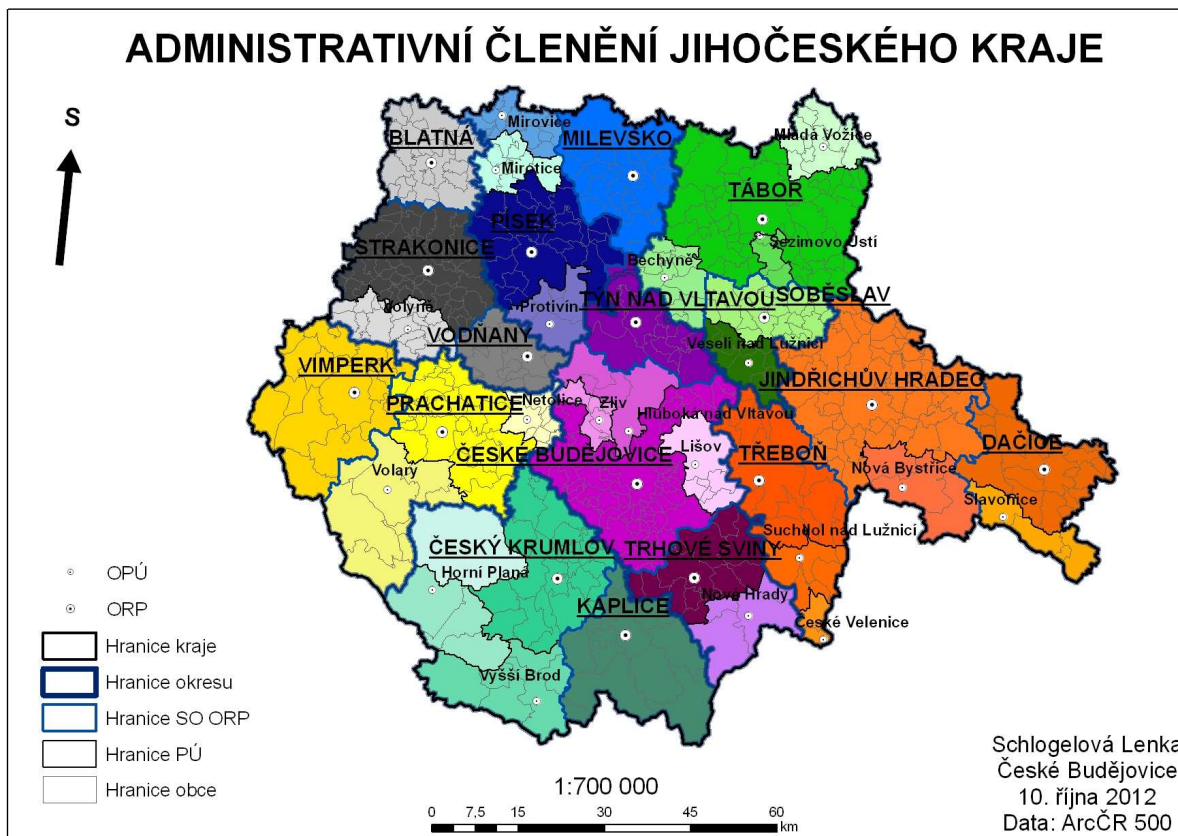
Tato bakalářská práce se bude zabývat dostupností lékáren v Jihočeském kraji. Práce si klade za cíl stanovení rozmístění lékáren v kraji, spádovost obcí do středisek lékáren, rozbor provozovatelů lékáren a časovou dostupnost za pomoci geografických informačních systémů.

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE

Jihočeský kraj nalezneme na jižní hranici České republiky. Mezi zahraniční sousedy kraje patří Spolková republika Německo a Rakousko. Na východě sousedí Jihočeský kraj s krajem Jihomoravským, na severovýchodě s krajem Vysočina, na severu s krajem Středočeským a na západě s krajem Plzeňským.

Mapa 1:

Zdroj: data ArcČR 500, vlastní zpracování

Jihočeský kraj má rozlohu 10 056 km², zaujímá tedy 12,8 % celé České republiky. Přestože se jedná o poměrně velké území, počet obyvatel v kraji je poměrně nízký. V kraji žije 638,7 tis. obyvatel a s hustotou 64 obyv/km² má kraj nejnižší hodnoty zalidnění v celé České republice, je to také díky nízké urbanizaci území. Kraj tvoří 7 okresů (České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice, Tábor), 623 obcí, z toho 52 měst, 17 obcí s rozšířenou působností a 37 obcí s pověřeným obecním úřadem. Z pohledu rozlohy je největším okresem Jindřichův Hradec, který zaujímá 1 943,69 km², na opačné straně je okres Strakonice s 1 032,10 km², přesto má však okres

Strakonice na svém území nejvíce obcí ze všech okresů, a to 112 obcí. Při porovnání počtu obyvatel a hustoty zalidnění zastupují největší okres České Budějovice, okres má celkem 184 531 obyvatel a hustotu zalidnění 113 obyv./ km². Naopak nejméně obyvatel má okres Prachatice, a to 51 461 obyvatel a hustota zalidnění činí 37 obyv./ km². (www.czso.cz)

2.1. Doprava a dopravní obslužnost

Mapa 2:

Zdroj: data ArcČR 500, vlastní zpracování

Silniční doprava

Intenzita silniční dopravy v kraji se stále zvyšuje. Dopravní dostupnost sídel zajišťuje dostatečná silniční síť, přesto však kraj není v současnosti napojen na dálniční síť. „O dálnici v trase dnešní D3 se uvažovalo již v roce 1939. Tah D3 propojí Prahu a oblast jižních Čech a napojí Tábořsko a Českobudějovicko na republikovou dálniční síť. Na jižním konci naváže na hraničním přechodu Dolní Dvořiště také na silniční síť Rakouska, a to díky připravované rakouské kapacitní komunikaci S10, která povede do Unterweikersdorfu, kde začíná dálnice A7 (ta se v Linci napojuje na A1). Navržená trasa dálnice D3 leží na hlavním mezinárodním silničním tahu E55, vedoucím ze Skandinávie

přes naše území do Řecka. Od října 2008 je ve výstavbě 25 km dlouhý úsek mezi Tábořem a Veselím nad Lužnicí s plánovaným uvedením do provozu v roce 2013.“ (<http://www.ceskedalnice.cz/>)

Železniční doprava

Železniční doprava v Jihočeském kraji není příliš významná. Nevedou zde žádné železniční trasy pro expresní vlaky (např. Eurocity či Intercity). I přestože, jak už bylo výše řečeno, není železniční doprava v kraji příliš významná, najdeme zde hlavní železniční tahy. Jeden tah přichází z Plzně a vede přes České Budějovice dále do Rakouska. Druhý tah z Prahy přes Tábor, Veselí nad Lužnicí též do Rakouska. A poslední významný tah vede ze Zdic do Písku. (www.czso.cz)

3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A ROZBOR LITERATURY

3.1. Vývoj dostupnosti

Již ve starověkém Římě se můžeme setkat s pojmem dopravní dostupnost. Od začátku novověku až do 20. století nebylo možné dostupnost definovat pouze jedním vysvětlením. Lidé vnímali dostupnost jako „údaj o vzájemné vzdálenosti dvou bodů“. Až v 50. a 60. letech 20. století nastaly první změny a dostupnost byla podrobněji rozpracována. Velký „bum“ ve studiu a prezentaci dostupnosti nastal v roce 1950 a v jednotlivých dekáдах trvá až do současnosti. Prvními autory, kteří s tímto pojmem pracují, jsou Berry, Hansen, Harris, kteří již v počátku vypracovali kvalitní práce. V období mezi lety 1960 až 1969 vyzdvihli dostupnost Johnston a Hagget. Do 90. let se věnovali této problematice také D.R. Ingrama, Jones, Hagerstrand. Velký přínos ve studiu dostupnosti přinesli práce od Thomsona, Keebla a Korece. Velké pokroky v této oblasti můžeme pozorovat také na Slovensku, zde můžeme slyšet jména jako Bezák, Tolmáči či Kusendová. V současnosti se výzkum dostupnosti stále zkvalitňuje a počet prací se zvyšuje. (Joklová, 2007)

3.2. Základní pojmy

Dopravní dostupnost, neboli accessibility, je složenina dvou slov, a to access – přístup a ability – schopnost, tedy schopnost přístupu.(El-Geneidy a Levinson, 2006). Na jedné straně můžeme říci, že dopravní dostupnost je jeden z nevýznamnějších pojmů v geografii, na druhé straně lze však v humánní geografii nejhůře definovat.(Michniak, 2003). Je mnoho autorů, kteří se zabývali, nebo stále zabývají, definicí dostupnosti, mezi takové patří i Hansen (1959), který navrhl jednu z prvních definic, ve které byla dostupnost vysvětlována jako eventuální možnost k působení více faktorů. Dále Vickerman (1974), který vysvětluje dopravní dostupnost jako sloučení dvou základních prvků, a to určité lokality a dopravní sítě, které jsou umístěny na povrchu.

„Dostupnost tedy může být chápána jako ukazatel, který na základě přístupu nebo dosažitelnosti daného objektu k ostatním objektům určuje jeho postavení v rámci dané prostorové struktury“ (Kusendová, 1996, s. 35). Dále ji můžeme také vysvětlit jako potřebné množství činnosti, které můžeme dosáhnout z konkrétní lokality a jako množství snahy, které musíme vynaložit k dosažení určité lokality.(Geurs, van Eck 2001)

Dostupnost je možnost dopravního systému překonávat vzdálenost mezi lokalitami poměrně levným a rychlým způsobem. (Michniak, 2002). Je využívána v mnoha oborech, především cíl studie rozhoduje, jaká bude použita definice dostupnosti. Dvě hlavní nejzákladnější otázky ale má, a to „pro koho a pro co jsou připravovány.“ (Baradaran, Ramjerdi, 2001)

Dostupnost se dá rozložit na dvě části: transport elementu nebo fakta odporu a element činnosti nebo motivační faktor. Snadnost dopravy ze startovního do cílového bodu ovlivňuje svou kvalitou a vlastnostmi transportní element. Ten je měřen cenou, vzdáleností nebo časem. Druhá část se zabývá prostorovým složením, ty mohou například zastupovat výchozí body či zařízení. Tato část bývá také označována jako atraktivnost místa (Handy, 1993). Z toho lze soudit, že pro vytvoření dostupnosti je potřebné vytvořit model, který bude zahrnovat prostorové aspekty lékáren (které jsou pro tuto práci hlavním zkoumaným jevem) a vlastnosti transportního systému. Na vlastnosti transportního systému působí mnoho faktorů. Některé z nich působí nepřetržitě (např. extravilán, intravilán), jiné jsou nepravidelné (např. špatné počasí, dopravní havárie). Snaha je tedy vytvořit model, který bude brát ohledy na stálé faktory.

3.2.1. Druhy dostupnosti

Je mnoho možností, jak zkoumat dopravní dostupnost. Pokud bychom ji zkoumali za pomoci dopravního prostředku, můžeme dostupnost rozdělit na vlakovou, autobusovou, či veřejnou hromadnou dopravu nebo také na individuální automobilovou dopravu. Za cíl si můžeme stanovit téměř jakékoli místo (nemocnice, divadlo, obec s pověřeným úřadem a další). Můžeme využít hned tři způsoby dopravy, a to unimodální neboli jeden způsob dopravy, multimodální – nejrychlejší z nabízených způsobů a intermodální – kombinace více způsobů dopravy. (Joklová, 2007)

3.2.2. Individuální dostupnost

Individuální dostupnost souvisí s konkrétní osobou a s jejími určitými potřebami, časem, mobilitou nebo peněžními prostředky. Ve třech bodech je míra individuální dostupnosti nadřazena nad mírami dostupnosti místa. V prvním bodě je prokázáno, že všechny osoby nedosahují stejné úrovně mobility v konkrétní oblasti. V druhém bodě počítají s faktem, že většina cest je využívána k individuální dostupnosti každodenně.

Zatřetí jsou brány v potaz časoprostorová omezení, to má za následek individuální nedosažitelnost některých příležitostí například ve městě. (Folkesson, Makrý, 2001)

3.3. Dopravní dostupnost místa

Možnost využití území souvisí s dostupností místa, možnost využití území můžeme také chápat jako charakter, kvalitu území, aktivitu v nich. Míra dostupnosti místa je tvořena ze dvou prvků, a to transportního prvku (prvku odporu) a aktivního prvku (prvku aktivity a motivace). První prvek transportní je tvořen cestovním časem různých druhů dopravy, vzdáleností. Zatímco různé aktivity v prostoru a jejich množství zahrnuje prvek aktivní. Tyto prvky míry dostupnosti se využívají mnoha způsoby, jsou však závislé na oblasti použití.

Míry odstupu

K počítání vzdálenosti z jednoho místa k různým možnostem se používají míry odstupu, jsou nejjednoduššími měrami. Měrami může být vážená vzdálenost, průměrná vzdálenost. Nejsnazší měrou je „relativní dostupnost“. Tato dostupnost je stupeň propojení dvou bodů na povrchu. Relativní dostupnost slučuje dopravní systém a aktivitu v určité oblasti. Pro její použití musí být známa cílová oblast. (In Geurs, van Eck, 2001)

Za rozhodující faktor při zkoumání dostupnosti považuje Michniak (2002) vzdálenost. Ten uvádí ve své práci dokonce osm různých vzdáleností, například funkční, časovou, fyzickou.

Míra odstupu je také ve velké míře používána v prostorové politice, a to při jednotné úpravě norem maximální cestovní vzdálenost k určitému místu, například dostupnost vozidel integrovaného zásahového systému do 15 minut k místu zásahu.

Problematikou míry odstupu se zabýval také Guyem (1983), který aplikoval nejkratší vzdálenost vztahující se ke službám a zákazníkům, kteří žádali služby v blízkosti svého bydliště. Nejkratší vzdálenost z bydliště zákazníka ke službám je „vážena výdaji domácnosti na tyto služby“. (In Folkesson, Makrý, 2001)

Míry kumulativních příležitostí

Míry kumulativních příležitostí je dostupnost, která bere ohled na počet dostupných příležitostí do fyzické nebo časové vzdálenosti. Pokud se zvyšuje počet příležitostí, zvyšuje se i míra dostupnosti. Podle Brehyny (1978) jsou stanoveny tři typy měr. „S

fixními náklady (počet příležitostí dostupných v rámci limitu fixních nákladů), s fixními příležitostmi (průměrné/celkové náklady nebo čas požadovaný pro přístup k stanovenému počtu příležitostí, s fixní populací (průměr, v rámci populace, počtu příležitostí, kterou jsou k dispozici v rámci různých pevných cestovních nákladů). (In Geurs, van Eck ,2001)

Typ těchto měr se vztahuje na počet příležitostí, které jsou dostupné do určité vzdálenosti nebo času, příklad počet lékáren dostupných z místa bydliště zákazníka do 20 minut automobilem. Problémem je, že tyto míry neberou v potaz rozdílnou poutavost lokalit. (van Wee, 2001)

3.3.1. Faktory ovlivňující průměrnou rychlost

Je mnoho faktorů, které ovlivňují průměrnou rychlost dopravního prostředku, který se pohybuje po silnici. Podle Hudečka (2008) na to mají vliv hlavně tyto vybrané faktory, a to typ silnice, šířka silnice, podélný sklon komunikace, intenzita provozu, nehodovost, roční období, stav vozového parku, denní doba, stav komunikace a opravy, intravilán versus extravilán.

Typ, který je zařazen jako nejzásadnější, je typ silnic. Typ silnic rozlišujeme na silnice I. třídy, II. třídy, III. třídy, rychlostní silnice a dálnice. Ačkoliv by se zdál rozdíl mezi rychlostí silnicí a dálnicí jen nepatrný, jejich rozdíl je ve stavebních parametrech. U dálnice jsou tyto parametry přísnější. Na rychlostních silnicích mohou být na rozdíl od dálnic ostřejší zatáčky nebo prudší klesání či stoupání. Je dáno, že čím nižší třída komunikace, tím se snižuje i průměrná rychlost. K typu silnic patří i zatáčky, jejich šířka a poloměr. Na široké vozovce se může snadněji předjíždět, ovlivňuje tedy plynulost dopravy na komunikacích. (Hudeček, 2008) Průměrnou rychlost také ovlivňuje intenzita provozu, tento faktor je však velmi proměnlivý. V České republice stále roste intenzita provozu, takže tento faktor se může měnit jak v průběhu roku, tak i v průběhu dne. (Hudeček 2008) S tímto faktorem také úzce souvisí faktor denní doby, tento vliv lze pozorovat převážně ve velkých městech, kde se tvoří dopravní zácpy a jiné kolize. (Kim; Kwan, 2003)

Stav komunikace velmi ovlivňuje průměrnou rychlost. Přestože se tento fakt nedá ve všech případech potvrdit, platí, že čím vyšší třída komunikace, tím vyšší kvalita vozovky, s kvalitou souvisí i možnost vyšší rychlosti vozidel. Průměrnou rychlost také omezují úseky, kde je snížena maximální povolená rychlost z důvodu častých nehod, ostatní nehody, které ovlivňují plynulost dopravy nelze předvídat. (Hudeček, 2008)

3.4. Geografie služeb

Geografie služeb patří mezi mladší disciplíny geografie. Přestože služby postupem času posilovaly a stále více se podílely na tvorbě ekonomiky, byla tato disciplína dlouhá léta spíše v pozadí zájmu vědců. Rozvíjet se začala až ve 30. letech 20. století, kdy Christaller přišel se svou definicí centrálních míst. Přesto se jí stále nevěnuje, jak u nás tak i ve světě, patřičná pozornost.

Služby nelze vyjádřit pouze jednou vhodnou definicí. „Služby jsou obvykle definovány jako činnosti, které jsou relativně odděleny od materiální produkce, a které se v důsledku nepřímo týkají zpracování fyzických materiálů. Hlavní rozdíl mezi produkty výroby a služeb se zdá být, že odborně poskytované služby závisí mnohem více přímo na znalosti pracovní síly a zkušenosti, než na fyzické technice obsažené ve strojní technice nebo procesech“ .(Marshall a kol., 1988)

Služby jsou také to, co nelze jednoznačně zařadit do sektoru průmyslu či zemědělství, jinak řečeno, služby nejsou součástí materiální výroby. Lze tedy říci, že výstupem služeb jsou výrobky nehmotné, které nelze skladovat, vlastnit nebo přemísťovat. Služby není možné fyzicky uchopit, dají se však prodat nebo koupit. Služby lze hledat ve sféře spotřeby, oběhu i výroby. Pokud jde o služby veřejnosti, ty uspokojí potřeby určité části společnosti, naopak služby obyvatelstvu mají uspokojit potřeby jednotlivců. (Szczyrba, 2008)

Maloobchod

Lékárny řadíme mezi služby obchodní, tedy konkrétně maloobchodní. Maloobchod tvoří v České republice významnou položku národního hospodářství. Tvoří přibližně jednu třetinu celého podnikatelského prostředí. Domácnosti vynaloží největší část výdajů právě pro maloobchodní zboží.

Pojem maloobchod je ve společnosti velmi rozšířený, avšak většina si ho vysvětluje různým způsobem. Pro tento pojem existuje mnoho různých definicí. Jedna z nich říká, že maloobchod nakoupí zboží od velkoobchodu nebo výrobce, které dál prodává konečnému zákazníkovi bez dalšího zpracování.(Szczyrba, 2006) Dalším názorem je, že maloobchod tvoří odvětví obchodu, který prodává zboží a služby konečným zákazníkům. Služby jsou tedy považovány z jednoho pohledu jako samostatný sektor, z druhého jako součást

maloobchodu. (Steiner, Starzyczná, 2000) Díky těmto rozlišným pohledům je i různé vymezení pojmů.

Lze najít mnoho autorů, kteří obecně vysvětlují maloobchod, mezi takové patří například Kotler a Armstrong (2003), kteří definují maloobchod jako činnost, která bezprostředně prodává služby nebo výrobky konečným zákazníkům, kteří je nepoužívají pro podnikatelskou činnost, ale pouze pro osobní využití. Pražská (2002) charakterizuje maloobchod jako „širší pojetí a užší pojetí“. V širším pojetí definuje obchod jako činnost zahrnující nákup a prodej zboží. Dále zde také zahrnuje služby, protože tvrdí, že se obchoduje nejen se zbožím jako takovým, ale i s finančními produkty, s informacemi, apod. V nejširším slova smyslu tedy do obchodu patří zboží i služby. V užším pojetí definuje obchod v institucionálním pojetí, tj. subjekty, které se zabývají nákupem fyzického zboží a následným prodejem bez větších úprav.“ Podobně vymezuje maloobchod i živnostenský zákon. „Maloobchod jako nákup a prodej zboží za účelem jeho prodeje přímému spotřebiteli.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon)

Maloobchodní síť

Maloobchodní síť zahrnuje počet pracovníků maloobchodu, počet prodejních jednotek, kapacitu prodejní plochy a interní složení těchto ukazatelů. Maloobchodní síť je tvořena prodejními jednotkami, právě v těchto jednotkách se realizuje prodej výrobku konečnému zákazníkovi. Jednotlivé jednotky maloobchodní sítě jsou mezi sebou uspořádány systematicky a plánovaně, jsou strategicky umístěné na konkrétní území a jsou zaměřeny na konečnou produkci výrobku. (Szczyrba, 2005)

Maloobchodní síť můžeme dělit podle typu osídlení na urbanistickou a rurální. (Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník) Maloobchodní síť je také silně ovlivňována rozmístěním obyvatel v sídelní struktuře. Vybavenost maloobchodu je velmi úzce spjata se vztahem mezi maloobchodní sítí a sídlem. Toto je rozhodujícím faktorem pro funkci a existenci maloobchodní sítě. (Cimler, 1997) Z toho vyplývá, že maloobchod ovlivňuje regionální rozvoj, proto je mnoho prodejních míst lokalizováno do blízkosti zákazníků.

Szczyrba (2005) se zabývá „obslužným principem“ ten je postaven na základě zkoumání prostorové mobility obyvatelstva za prodejními místy. Obslužná střediska by měla zkracovat cestu zákazníků za maloobchodními službami. „Za rozhodující pro určení role střediska v maloobchodním obslužném systému je považována míra koncentrace vztahů („poptávka“ obyvatelstva po daném středisku) a teprve následně je ohodnocena

koncentrace aktivit, a to i z hlediska její dostatečnosti, resp. nedostatečnosti". (Szczyrba, 2005) Obslužná střediska spoluvytváří specifické sociální vazby, dotváří sídelní strukturu obcí a ovlivňují okolní prostředí.

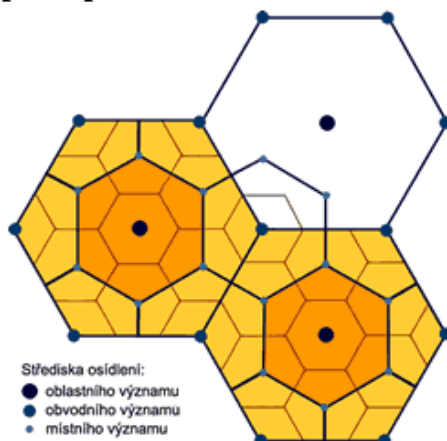
3.5. Teorie centrálních míst

V roce 1933 vydal Walter Christaller svou teorii centrálních míst, při své práci zkoumal rozmístění sídel v jižním Německu. Jedná se o ekonomicko-geografickou teorii, která se zabývá prostorovým uspořádáním obslužných zařízení v obydlených střediskách. Malá střediska sice zahrnují určitý okruh produktů, ale nezahrnují veškeré potřeby, které občané potřebují. K uspokojení svých širších potřeb využívají větší, mnohdy vzdálenější střediska. Na druhou stránku využívají zákazníci ty střediska, do kterých se jim cesta příliš neprodraží a nezvýší se tím i cena kupovaného zboží. Vzdálenosti zařízení od bydliště zákazníka se často lokalizují podle toho, v jakých časových intervalech obyvatelé konkrétní službu využívají. „Čím méně se určité produkty nakupují, tím větší počet obyvatel tvoří jejich zázemí“ (Ivanička, 1983)

Jsou tvořeny sféry vlivu, díky kterým se lokalizují obslužná střediska v centrálních místech. Sféry vlivu jsou závislé na dopravních nákladech a časové dostupnosti. Díky tomu vznikají území, kde je malý počet obyvatel a obslužná zařízení jsou na těchto obyvatelích ekonomicky závislá a nemohla by bez nich fungovat. Pro tento případ se používá název prahová populace. (Ivanička, 1983)

Centrální místo poskytuje produkty a služby, čímž vytváří svou centrální funkci. Výše centrality města se určuje podle toho, do jaké šíře poskytuje město služby. Pro model centrálních míst se používá pravidelná šestiúhelníková síť. Centrální místo, které je na vyšší úrovni, poskytuje také zboží a služby, které jsou v místech, kde jsou na nižší úrovni obslužnosti. Tato centra míst s nižší úrovni obslužnosti tvoří vrcholy šestiúhelníku a tvoří prsteneček kolem centrálního místa vyššího stupně. (Szczyrba, 2008)

Obrázek 1: Znázornění principu Christallerovi teorie na třístupňovém modelu

Zdroj: <http://denik.obce.cz/>

V dnešní době střediskový systém mnoho autorů kritizuje, jako problém je chápáno potlačování růstu nestřediskových sídel. Dá se tedy říci, že aplikování střediskové soustavy ovlivnilo vývoj obcí i sídelní struktury, jsou případy, kdy vedla k zániku nejmenších nestřediskových sídel. V roce 1990 vyvrcholilo prudké odmítání principu centrálních míst, proti byli hlavně představitelé obcí, ale částečně i odborníci. (<http://denik.obce.cz/>)

3.6. Region

Slovo region pochází z latiny „regio“ a je vysvětlováno jako království nebo říše. V geografii, ale i v jiných oborech, je jeden z nejpoužívanějších pojmů právě region, který je definován různými způsoby. Jedna z definic říká, že region je území či krajina, která se vyznačuje podobnými společenskými znaky, nebo také prostorový systém, který se formuje na území, které se konkrétními znaky liší od okolního území. (Anděl, 1996)

Vymezení sfér vlivu středisek

K problémům služeb a maloobchodu je často řazen také vliv sfér obslužných středisek, protože dojíždka za zaměstnáním je stejně důležitá jako dojíždka za službami a je důležitá při rozvoji regionu. Při studii dojíždky za občanským vybavením se používají metodické přístupy, které jsou využité při anketách nebo pro vytvoření interakčních modelů. (Maryáš, 1983)

„Pro vymezení sfér vlivu středisek maloobchodu, resp. obslužné sféry, jsou za nejpoužívanější považovány gravitační modely a modely intervenujících příležitostí.“ (Maryáš, 1983)

Gravitační model

Gravitační modely se začaly používat jako první druh integračního modelu a jeho podstata má základy v Newtonově gravitačním zákonu. . Od 30. let 20. století se tento model využívá pro vymezení obslužných středisek, do té doby byl využíván pouze pro demografické studie. Tyto gravitační modely se dále dělí na „gravitační modely s omezením a na gravitační modely bez omezení“. (Maryáš, 1983)

4. HYPOTÉZY

Při vypracovávání bakalářské práce byly stanoveny tyto tři hypotézy.

Hypotéza 1:

Lze se domnívat, že největší spádovou oblastí středisek lékáren bude oblast Českých Budějovic, nejen díky statusu krajského města, ale také díky příznivé poloze ve středu kraje.

Hypotéza 2:

Lze předpokládat, že i v souvislosti s časovou dostupností bude krajská metropole České Budějovice nejlépe časově dostupná, jak už bylo řečeno v předešlé hypotéze, především z důvodu příznivé polohy a také z důvodu, že periferní oblasti mohou mít lepší časovou dostupnost do okolních sousedních krajů.

Hypotéza 3:

Je možno předpokládat, že nejvyšší koncentrace lékáren se bude nacházet v turisticky více navštěvovaných okresech, jako jsou Prachatice a Český Krumlov, z důvodu přítomnosti Chráněné krajinné oblasti a Národního parku Šumava a s tím související zájem potencionálních zákazníků o poskytované služby lékáren v dané oblasti.

5. METODIKA ZPRACOVÁNÍ

V následující kapitole je charakterizován postup vypracování jednotlivých částí práce, který byl nutný pro vypracování analýzy dostupnosti lékáren. První podkapitola popisuje výběr středisek lékáren, které jsou pro práci prvořadé. V dalších podkapitolách je popisován postup vytváření rozmístění lékáren v Jihočeském kraji, regionů dostupnosti, vzdálenosti mezi středisky a časové dostupnosti.

5.1. Výběr středisek lékáren

Seznam lékáren k roku 2012 byl získán ze serveru České lékárnické komory (<http://www.lekarnici.cz/>) a se serveru mapy.cz, tím vznikly dva nezávislé zdroje. Seznam České lékárnické komory obsahoval 155 položek lékáren a seznam ze serveru mapy.cz 119 položek, s tím že v databázi na serveru mapy.cz se nevyskytovala žádná lékárna, kterou by neobsahoval seznam z České lékárnické komory. S přihlédnutím k tomu, že seznam z České lékárnické komory obsahoval více položek a dá se předpokládat jeho větší věrohodnost než ze serveru mapy.cz jsou tato data brána jako základní. Díky tomuto vzniklo 55 středisek, ve kterých se nachází alespoň jedna lékárna tyto střediska jsou České Budějovice, Trhové Sviny, Nové Hrady, Týn nad Vltavou, Hluboká nad Vltavou, Zliv, Dříteň, Lišov, Český Krumlov, Kaplice, Velešín, Větřní, Horní Planá, Křemže, Loučovice, Vyšší Brod, Frymburk, Jindřichův Hradec, Dačice, Třeboň, České Velenice, Studená, Slavonice, Nová Včelnice, Kardašova Řečice, Lomnice nad Lužnicí, Strmilov, Suchdol nad Lužnicí, Nová Bystřice, Tábor, Veselí nad Lužnicí, Soběslav, Bechyně, Planá nad Lužnicí, Sezimovo Ústí, Mladá Vožice, Písek, Milevsko, Mirovice, Čimelice, Protivín, Bernartice, Strakonice, Blatná, Vodňany, Volyně, Bavorov, Sedlice, Prachovice, Vimperk, Čkyně, Vlachovo Březí, Netolice, Vacov, Volary.

5.1. Rozmístění lékáren v Jihočeském kraji

Mezi první kroky při zpracování rozmístění lékáren v Jihočeském kraji patřilo vytvoření bodové vrstvy obsahující střediska lékáren, ve kterých se nachází minimálně jedna lékárna.

Nejprve byl upraven seznam lékáren, který obsahoval 155 položek. Lékárny, kterých je v obci více než jedna, byly sloučeny do jedné položky. Tím se vytvořil nový seznam obsahující 55 položek, k těm byl dále přiřazen atribut - kód obce, který se shoduje

s daty v atributové tabulce v programu ArcMap. Poté přišlo na řadu spojení obou atributových tabulek do jedné. Do mapového listu byly postupně načteny shapefiles z datového souboru ArcČR 500 krajů, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností a sídel. Postupně byl osamostatněn Jihočeský kraj od všech ostatních krajů, okresy, správní obvody obcí s rozšířenou působností a sídla, která se nacházejí v kraji. Dále byla osamostatněna sídla, která odpovídala střediskům lékáren v Jihočeském kraji. Pro vypracování byla použita bodová vrstva z datového souboru ArcČR 500.

5.2. Dostupnost spádových obcí

Pro vypracování dostupnosti spádových obcí, bylo zapotřebí sledovat spádovost prostředků hromadné dopravy. Jako střediska lékáren, byly opět vybrány ty, ve kterých se nachází minimálně jedna lékárna. Použitá data byla zjištěna z jízdních řádů serveru idos.cz, kde byly sledovány autobusové a železniční spoje, které směřovaly z venkovských sídel do středisek lékáren. Byly sledovány spoje jezdící v pracovní dny v denních hodinách, v potaz byly brány pouze přímé spoje bez přestupů. Započítány byly také spoje, které měli zastávku mimo intravilán obce, jednalo se například o obec Drslavice v okrese Prachatice. Pokud obce leželi mezi více středisky lékáren, byly sledovány spoje do všech obcí, posléze se spoje sečetly a bylo vybráno pouze jedno středisko, do kterého směřovalo nejvíce spojů, pokud se počet spojů z obce do více středisek shodoval, byl vybrán ten s nejkratší časovou dostupností.

Mapa byla vypracována v programu ArcMap, kde byly použity shapefiles z datového souboru ArcČR 500, byly použity především vrstvy krajů, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností, obcí a sídel. Tyto vrstvy byly postupně načteny do mapového listu v programu ArcMap, v prvním kroku došlo k osamostatnění Jihočeského kraje, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností a obcí patřících do kraje. Následně, byla vybrána pouze sídla, která odpovídali 55 střediskům lékáren. Ke střediskům byly postupně přiřazovány obce s nejvyšším počtem spojů do středisek.

5.3. Dostupnost lékáren podle vzdálenosti mezi středisky

Pro stanovení vzdálenosti mezi středisky lékáren, byla zjištěna nejkratší možná vzdálenost po silniční komunikaci na serveru mapy.cz. Po zjištění vzdálenosti byl vybrán nejbližší možný konkurent středisek s přítomností alespoň jedné lékárny a pro přehlednost

byly vzdálenosti rozděleny do pěti skupin. Hraniční body vzdálenosti lékáren byly stanoveny ve vzdálenostech 6 km, 10,5 km, 13,5 km a 17 km. V dalším kroku byla vypočtena průměrná minimální vzdálenost. Podle toho lze usuzovat nahraditelnost lékárny v určité lokalitě.

5.4. Časová dostupnost

Za pomocí této metody, lze zjistit za jaký čas je schopen člověk zvládnout vzdálenost ke středisku lékáren za pomoci individuální dopravy. Pro hodnocení časové dostupnosti, bylo vybráno 20 středisek lékáren, ve kterých se nachází minimálně 2 lékárny, jedná se obce Blatná, Strakonice, Vimperk, Prachatice, Český Krumlov, Kaplice, Trhové Sviny, Třeboň, Dačice, Jindřichův Hradec, Soběslav, Týn nad Vltavou, Vodňany, Písek, Milevsko, Tábor, České Budějovice, které jsou obcemi s rozšířenou působností. Obce s pověřeným úřadem jsou pouze Mirovice, Veselí nad Lužnicí a Bechyně. Mapa byla vypracována v programu ArcMap, za pomoci datového souboru ArcČR 500 a Network Analyst. Aby časová dostupnost mohla být vypracována, bylo nezbytné sestavení průměrných rychlostí na jednotlivých pozemních komunikacích. V tomto kroku bylo přihlédnuto ke studiím Tomáše Hudečka (2008), které se zaměřovaly na tuto problematiku v České republice.

Tabulka 1: Průměrná rychlost pro Českou republiku

<i>Typ silnice</i>	<i>Průměrná rychlost (km/h)</i>
<i>Dálnice</i>	<i>120</i>
<i>Rychlostní silnice</i>	<i>105</i>
<i>Silnice I. třídy</i>	<i>75</i>
<i>Silnice II. třídy</i>	<i>65</i>
<i>Silnice III. třídy</i>	<i>50</i>

Zdroj: Hudeček 2008, vlastní zpracování

Při stanovování rychlosti bylo zohledněno 5 typů tříd silnic, stav komunikace, omezení na komunikacích, rozdíl mezi intravilánem a extravilánem. Při digitalizaci byli vloženy do programu ArcMap třídy silnic a průměrné rychlosti na komunikacích. Do mapového listu byly načteny vrstvy za datového souboru ArcČR 500 krajů, okresů, správních obvodů obcí

s rozšířenou působností, obcí a sídel. V dalším kroku byly postupně všechny vrstvy osamostatněny tak, aby zbyly pouze ty, které se nacházejí v Jihočeském kraji. Za pomoci nástroje Network Analyst byla vytvářena území regionu vybraných středisek lékáren. Hlavním cílem bylo stanovení nejvhodnější časové vzdálenosti do střediska, k tomu bylo zapotřebí stanovit minutové časové intervaly, tyto intervaly se neustále zvyšovaly dokud nedošlo k dokonalému pokrytí.

6. ANALÝZA DOSTUPNOSTI LÉKÁREN V JIHOČESKÉM KRAJI

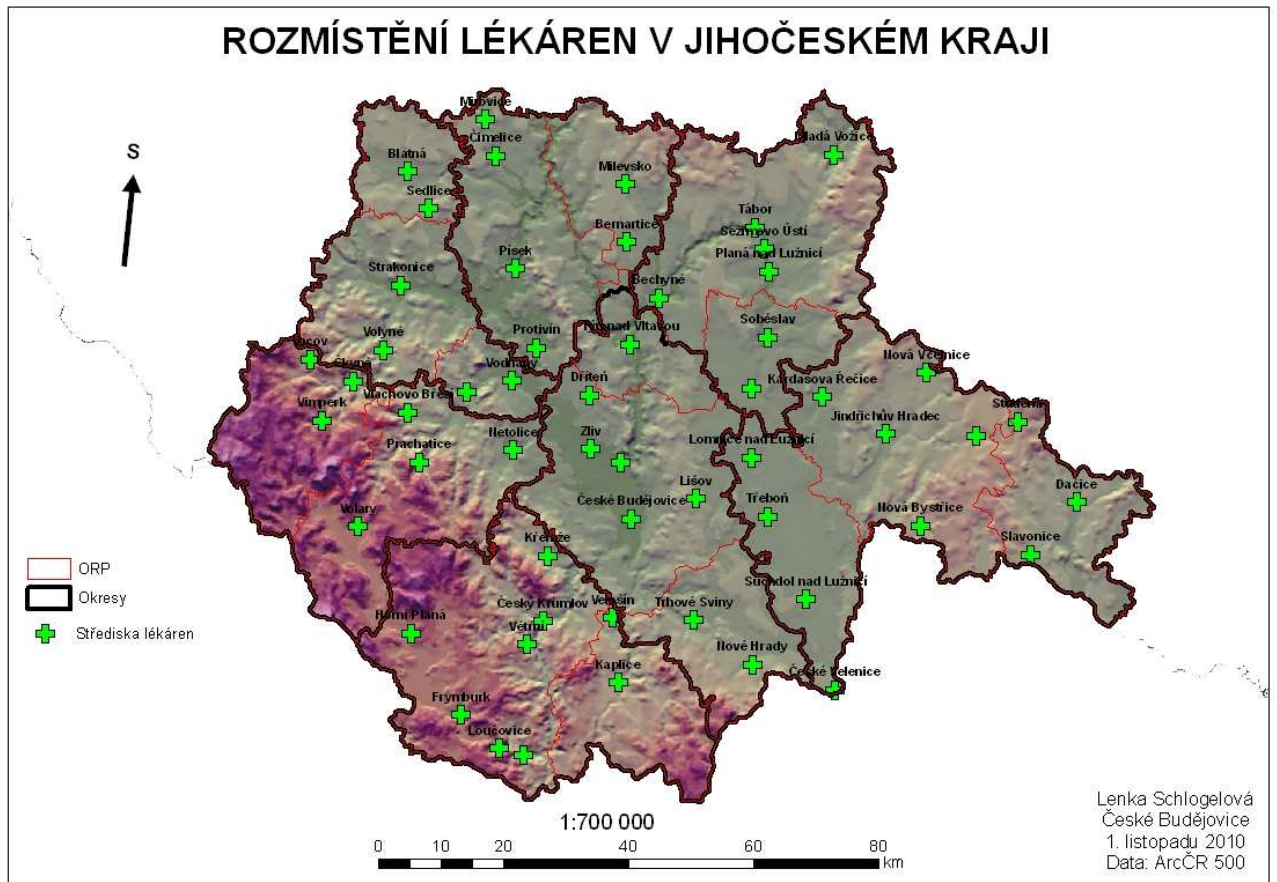
V následující kapitole jsou rozpracovány a vyhodnoceny cíle práce, které byly již řečeny v úvodní kapitole. V první podkapitole jsou určena střediska lékáren a rozmístění lékáren v Jihočeském kraji. V následující části je stručně popsána dostupnost lékáren v celé České republice a hodnocení dostupnosti lékáren v Jihočeském kraji z celorepublikového pohledu. Dále jsou „rozpracováni“ provozovatelé lékáren, dostupnost spádových obcí veřejnou hromadnou dopravou, dostupnost lékáren podle vzdálenosti mezi středisky. V poslední kapitole je stanovena časová dostupnost středisek individuální automobilovou dopravou.

6.1. Rozmístění lékáren v Jihočeském kraji

Speciální součástí maloobchodu jsou i lékárny, ty se specializují na prodej a poskytování služeb v oblastech jako hygiena, kosmetika, farmacie. Jak už bylo řečeno výše k roku 2012 se v Jihočeském kraji nachází 155 lékáren, které můžeme vidět v tabulce číslo 5. V tabulce je velmi zřetelně poznat, že okresem s nejvyšším počtem lékáren je okres České Budějovice s 52 lékárnami, tento stav však nejvíce ovlivňuje město České Budějovice, kde se nachází 42 lékáren a jedná se tedy o obec s nejvyšším počtem lékáren v Jihočeském kraji, je to zapříčiněno vysokou koncentrací okolních spádových obcí a přítomností krajské nemocnice. Naopak nejméně lékáren se nachází v okresech Prachatice a Český Krumlov, kde najdeme shodně 13 lékáren, důvodem může být nízká hustota zalidnění stálým obyvatelstvem.

Celkových 155 lékáren se nachází v 55 střediscích, které mají přítomnost alespoň jedné lékárny. Z toho lze říci, že se nachází lékárna přibližně v každé 11 obci Jihočeského kraje.

Mapa 3:

Zdroj: data ArcČR 500, vlastní zpracování

Přestože v každém správním obvodu ORP můžeme najít lékárnu, není rozmístění lékáren zcela rovnoměrné. Na mapě číslo 3 můžeme sledovat vysokou koncentraci středisek s lékárnami v okrese Jindřichův Hradec, ve většině středisek se však nachází pouze jedna lékárna, města, která toto pravidlo ruší jsou Jindřichův Hradec ze 7 lékárnami a města Dačice a Třeboň se 3 lékárnami. Opakem jsou okresy Strakonice a Písek kde se nachází nižší koncentrace středisek, v obou okresech najdeme pouze 6 středisek, důvodem může být blízkost Plzeňského a Středočeského kraje a dojíždění zákazníků lékáren i do těchto krajů.

Pokud se na rozmístění lékáren podíváme s pohledu geografa Waltera Christallera, který se zabýval teorií centrálních míst, lze předpokládat, že střediska lékáren Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Tábor, Písek, Prachatice a Strakonice tvoří „prsteneček“ kolem střediska lékáren České Budějovice, které tvoří společné dominantní centrum. Kolem „prstence“ se nacházejí další střediska nižšího řádu.

Tabulka 2: Střediska lékáren Jihočeského kraje

Okres	Středisko	Počet lékáren
České Budějovice	České Budějovice	42
České Budějovice	Trhové Sviny	2
České Budějovice	Nové Hrady	1
České Budějovice	Týn nad Vltavou	3
České Budějovice	Hluboká nad Vltavou	1
České Budějovice	Zlív	1
České Budějovice	Dříteň	1
České Budějovice	Lišov	1
Český Krumlov	Český Krumlov	4
Český Krumlov	Kaplice	2
Český Krumlov	Velešín	1
Český Krumlov	Větřní	1
Český Krumlov	Horní Planá	1
Český Krumlov	Křemže	1
Český Krumlov	Loučovice	1
Český Krumlov	Vyšší Brod	1
Český Krumlov	Frymburk	1
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	7
Jindřichův Hradec	Dačice	3
Jindřichův Hradec	Třeboň	3
Jindřichův Hradec	České Velenice	1
Jindřichův Hradec	Studená	1
Jindřichův Hradec	Slavonice	1
Jindřichův Hradec	Nová Včelnice	1
Jindřichův Hradec	Kardašova Řečice	1
Jindřichův Hradec	Lomnice nad Lužnicí	1
Jindřichův Hradec	Strmilov	1
Jindřichův Hradec	Suchdol nad Lužnicí	1
Jindřichův Hradec	Nová Bystřice	1
Tábor	Tábor	13
Tábor	Veselí nad Lužnicí	3
Tábor	Soběslav	3
Tábor	Bechyně	2
Tábor	Planá nad Lužnicí	1
Tábor	Sezimovo Ústí	1
Tábor	Mladá Vožice	1
Písek	Písek	8
Písek	Milevsko	3
Písek	Mirovice	2
Písek	Čimelice	1
Písek	Protivín	1
Písek	Bernartice	1
Strakonice	Strakonice	7

Strakonice	Blatná	3
Strakonice	Vodňany	2
Strakonice	Volyně	1
Strakonice	Bavorov	1
Strakonice	Sedlice	1
Prachatice	Prachatice	4
Prachatice	Vimperk	4
Prachatice	Čkyně	1
Prachatice	Vlachovo Březí	1
Prachatice	Netolice	1
Prachatice	Vacov	1
Prachatice	Volary	1

Zdroj: data <http://www.lekarnici.cz/>, vlastní zpracování

V tabulce číslo 2 můžeme vidět střediska lékáren Jihočeského kraje, ve kterých se nachází minimálně jedna lékárna. Jak už bylo jednou řečeno, nejvíce lékáren nalezneme ve středisku České Budějovice, kde se jich nachází 42. O více jak polovinu méně lékáren než v krajském městě nalezneme v Táboře, kde se nachází 13 lékáren a jedná se tedy o druhé město s největším počtem lékáren v Jihočeském kraji. Dále se mnoho lékáren nachází ve městech Písek, Jindřichův Hradec a Strakonice, ve všech případech se jedná o obce s rozšířenou působností.

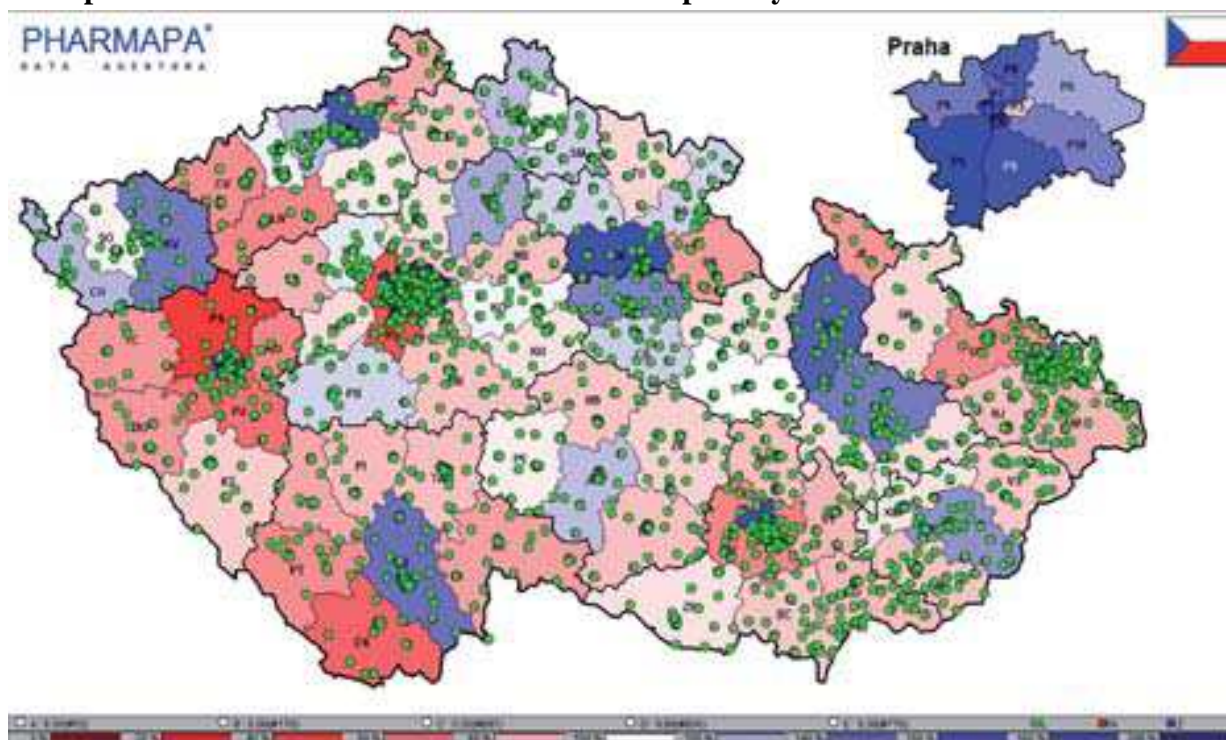
Naopak středisek s přítomností pouze jedné lékárny nalezneme 35, jedná se o 22 % lékáren z celkového počtu všech lékáren v kraji. Tato střediska jsou přítomna ve všech okresech, nejvíce však v okresech Český Krumlov, Jindřichův Hradec a Prachatice. V kraji je 14 středisek se statutem obce s pověřeným úřadem, zbylé lékárny jsou v obcích I. stupně.

6.2. Dostupnost lékáren v České republice

Podle Doc.Ing.Františka Podzimka,CSc. se dlouhodobí nárůst lékáren v České republice v roce 2008 zpomalil i přesto však počet lékáren narůstal neustále. V České republice bylo na konci roku 2011 celkem 2734 lékáren. V Jihočeském kraji se tedy nachází pouze necelých 6% lékáren. Česká republika je na úrovni krajů vcelku rovnoměrně pokryta lékárnami. Výrazné odlišnosti se nacházejí na úrovni okresů. Odlišnost v počtu lékáren způsobuje fakt, že počet potenciálních zákazníků lékáren, převyšuje trvale bydlící obyvatelé. Navýšení způsobuje například turistický ruch, příhraniční oblasti, spádovost dané lokality a další. Mnoho lékáren je umístěno u důležitých komunikací,

především u silnic 1. třídy, u komunikací směřujícím k hraničním přechodům nebo v blízkosti hraničních přechodu. Nejvyšší počet lékáren, také najdeme v centru nebo v blízkosti velkých měst, především krajských měst. Přestože v uplynulých letech došlo k poměrně rovnoměrnému rozložení lékáren v České republice, neznamená to však, že v některých lokalitách je dostupnost lékáren pro obyvatele dostačující a naopak.

Mapa 4: Rozmístění lékáren na území České republiky

Zdroj: Pharm Business Magazine

Na mapě číslo 4 můžeme vidět nejvyšší hustotu lékáren v oblastech kolem hlavního města Prahy a krajských měst Plzně, Ústí nad Labem, Brna a Ostravy. Jihočeský kraj je v celorepublikovém měřítku na nízké úrovni hustoty lékáren, podobně je na tom jen kraj Vysočina. Tento fakt může být zapříčiněn především velkou rozlohou kraje s malou hustotou obyvatel a nízkou urbanizací. Díky tomu nelze říci, že by Jihočeský kraj byl oproti ostatním krajům na špatné úrovni dostupnosti lékáren.

6.3. Provozovatelé lékáren

Největší počet provozovatelů v Jihočeském kraji tvoří lékární soukromých provozovatelů, těch je v kraji 38, tvoří 24 % z celkového počtu lékáren. Soukromé provozovatele najdeme v každém okrese, nejvíce však v okrese Tábor, na druhou stranu pouze jednoho soukromého provozovatele najdeme v okrese Český Krumlov a to v obci

Vyšší Brod a v okrese Strakonice v obci Blatná. Tito provozovatelé mají největší zastoupení v okresních městech a obcích s rozšířenou působností.

Ve 12 % můžeme v kraji najít lékárny, které provozují, také soukromý provozovatelé, ale jsou jimi přímo PharmDr., tedy doktoři farmacie. Mimo okres Prachatice je nalezneme ve všech okresech kraje.

V příložené tabulce číslo 5 můžeme vidět, že velké zastoupení v Jihočeském kraji má řetězec lékáren Česká lékárna a.s. – Dr. Max, má zastoupení v kraji v 16 lékárnách, čtyři najdeme v krajském městě České Budějovice, další pak v Týně nad Vltavou, Jindřichově Hradci, Táboře, Písku, Milevsku a Strakonících, jedná se tedy o obce s rozšířenou působností. Pokud se podíváme na malé obce, jako jsou Horní Planá či Sedlice vidíme, že provozovatelem je řetězec Lékárna Arnika, s.r.o..

Dále 22 % provozovatelů tvoří řetězce lékáren, kteří se v kraji vyskytují ojediněle, například lékárny provozovatelů Vital, Schlecker,a.s., TCM Herbs, s.r.o., APODEMA, s.r.o. a další nebo lékárny, kterými je zřizovatel nemocnice.

6.3.1. Provozovatelé lékáren ve střediscích s přítomností jedné lékárny

V celkových 55 střediscích, mají velké zastoupení střediska s přítomností pouze jedné lékárny, těch v kraji najdeme celkem 35, jedna se o více jak 60 % všech středisek. Do této kategorie nepatří žádná obce s rozšířenou působností, pouze obce s pověřeným úřadem a obce I. stupně. V obcích s pověřeným úřadem jako jsou Netolice, Protivín, Mladá Vožice, Suchdol nad Lužnicí, Slavonice, Vyšší Brod, Nové Hrady, Lišov, Nová Bystřice a Sezimovo Ústí fungují lékárny soukromých provozovatelů. Řetězce lékáren nalezneme pouze v obcích České Velenice (Lékárna Vitalit), Horní Planá (Arnika Horní Planá s.r.o.), Zliv (Devětsil). V obci Hluboká nad Vltavou nebyl zjištěn žádný provozovatel. Co se týče obcí I. stupně zde se nachází soukromý provozovatelé v těchto obcích Volary, Vacov, Bavorov, Volyně, Bernartice, Čimelice, Planá nad Lužnicí, Strmilov, Lomnice nad Lužnicí, Kardašova Řečice, Studená, Loučovice a Křemže. Řetězec lékáren nalezneme v obcích Sedlice (Lékárna Arnika,s.r.o.), Větrní (Lékárna Větrní, s.r.o.) Velešín (Hegera, s.r.o.) a Dříteň (Lékárna u Trojice, s.r.o.). Provozovatel nebyl zjištěn v obcích Čkyně, Nová Včelnice a Frymburk.

Lze tedy říci, že nejvíce v malých obcích nalezneme soukromé provozovatele, důvodem může být nepřítomnost velkých obchodních zón, kde se více objevují velké řetězce lékáren.

6.3.2. Provozní doba lékáren

Tabulka 3: Lékárny s rozšířenou pracovní dobou včetně sobot a nedělí

Okres	Obec	Ulice	Provozovatel
České Budějovice	České Budějovice	B. Němcové 1489	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
České Budějovice	České Budějovice	České Vrbné 2327	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
České Budějovice	České Budějovice	J. Boreckého 1590	VEROPHARM, a.s.
České Budějovice	České Budějovice	Lannova 43	LÉKÁRNA LANNOVA TŘÍDA, s.r.o.
České Budějovice	České Budějovice	Lidická 166	Mgr. Milada Budínová
České Budějovice	České Budějovice	Matice školské 17	EUROPHARM, a.s.
České Budějovice	České Budějovice	Nádražní 1759	SCHLECKER, a.s.
České Budějovice	České Budějovice	nám. Přemys. Ot. II. 26	Lloyds, s.r.o.
České Budějovice	Týn nad Vltavou	Sakařova 497	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
České Budějovice	Zlív	Tyršova 724	Lékárna Devětsil
Český Krumlov	Český Krumlov	T.G. Masaryka 212	Lékárny Lloyds, s.r.o.
Český Krumlov	Kaplice	Náměstí 44	Lékárna Kaplice, s.r.o.
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	Jáchymova 903	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	nám. Míru 163/I	JUPITER - s.c., s.r.o.
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	Schwaigrova 547	Lékárna U Nemocnice, s.r.o.
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	Václavská 49	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Jindřichův Hradec	Dačice	B. Němcové 542/V	PharmDr. Jarmila Gellnerová
Jindřichův Hradec	Dačice	Palackého nám. 41/I	Mgr. Helena Neužilová
Jindřichův Hradec	Třeboň	Palackého nám. 251/	Mgr. Alena Betuštiaková
Tábor	Tábor	Volgogradská 2972	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Tábor	Tábor	Chýnovská 3049	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Tábor	Tábor	Palackého 351	Marie Novotná
Tábor	Tábor	kpt. Jaroše 2000	Nemocnice Tábor, a.s.
Tábor	Tábor	Bílkova 1440	Mgr. Jiří Rybenský
Tábor	Veselí na Lužnici	Čsl. armády 579	Mgr. Miloslava Rybenská
Tábor	Soběslav	ul. Petra Voka 156/I	
Písek	Písek	Alšovo náměstí 74/11	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Písek	Písek	U Nádraží 1043/1	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Písek	Písek	Čapkova 589	
Písek	Písek	Havlíčkovo nám. 87	
Písek	Písek	Drlíčov 150	RNDr. Daniela Kostohryzová
Písek	Písek	Velké nám. 6	PharmDr. Marek Bárta
Písek	Milevsko	Nádražní 1383	ASPASIA, s.r.o.
Písek	Milevsko	Za Krejčárkem 150	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Strakonice	Strakonice	Bezděkovská 123	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Strakonice	Strakonice	Katovická 1303	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Strakonice	Strakonice	Bezděkovská 186	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max
Strakonice	Strakonice	Velké nám. 222	T H O W T, s.r.o.
Strakonice	Blatná	Třída J.P. Koubka 110	FIALOVÁ LÉKÁRNA, s.r.o.

Zdroj: data: <http://www.sukl.cz/>, vlastní zpracování

V tabulce číslo 3 vidíme lékárny, které jsou otevřeny včetně sobot a nedělí. Nejvyšší počet lékáren otevřených i o víkendu jsou v okrese České Budějovice, převážně přímo v krajském městě. To lze odůvodnit přítomností krajské nemocnice a nejvyšší počtem lékáren v celém kraji. Vyrovnaně v zastoupení jsou okres Písek, Jindřichův Hradec a Tábor. V okrese Prachatice nenalezneme žádnou lékárnu, která by bylo otevřena v době víkendu. Nejbližší lékárna se nachází ve Strakonících. Je to zapříčiněno tím, že mnoho lékařů nemá víkendovou pohotovost a pacienti musejí vyhledat lékařské ošetření například v vzdálenějších Českých Budějovicích. Pokud se na rozšířenou otevírací dobu podíváme s pohledu provozovatelů můžeme vidět, že o víkendech mají otevřeno hlavně České lékárny, a.s. – Dr. Max.

Pouze v nemocnici v metropoli České Budějovice nalezneme lékárnu, která má 24-hodinovou pohotovostní lékárnickou službou, provozovatelem je soukromník PharmDr. Miroslav Děták. Tato lékárna slouží hlavně zákazníkům, kteří navštěvují pohotovost krajské nemocnice i v nočních hodinách.

6.4. Dostupnost spádových obcí

Mapa 5:

Zdroj: data ArcČR 500, vlastní zpracování

Na výše uvedené mapě jsou zobrazeny spádové oblasti jednotlivých středisek lékáren v Jihočeském kraji. Tyto oblasti byly vymezeny podle počtu autobusových a vlakových spojů z jednotlivých obcí do středisek s alespoň jednou lékárnou. Byly zohledněny pouze přímé spoje. Spádové obce jsou významněji prostorově rozloženy u okresních měst, či u obcí s rozšířenou působností. Dalo by se říci, že počet spojů do středisek je ovlivněn vyšší dostupností pracovních příležitostí, služeb, školních zařízení, administrativy, zdravotnictví či kultury. Nejvyšší spádovou oblast zaujímá středisko České Budějovice, naopak nejmenší Frymburk a Sezimovo Ústí, tento fakt může ovlivňovat blízkost dalších středisek. Tato dvě střediska slouží především místním zákazníkům lékáren. Pokud by se tato mapa srovnala s mapou administrativního členění Jihočeského kraje, nelze říci, že by spádové oblasti kopírovali například hranice obcí s rozšířenou působností. Neboť na mapě je vidět, že mnoho zákazníků lékáren dojíždí do středisek i přes hranice obcí s rozšířenou působností a například v případě obce Besednice (okres

Český Krumlov) i přes hranice okresů. Zajímavostí je spádovost obcí Dunajovice a Novosedly nad Nežárkou (okres Jindřichův Hradec), kde obyvatelé mají lepší spojení do Lišova (okres České Budějovice), přestože mají relativně blíže středisko Lomnice nad Lužnicí kde se také nachází lékárna.

6.5. Dostupnost lékáren podle vzdálenosti mezi středisky

Na serveru mapy.cz byla zjištěna nejkratší možná vzdálenost po silniční komunikaci mezi středisky lékáren. To umožnilo stanovit vzdálenost mezi jednotlivými středisky lékáren a stanovit minimální průměrnou vzdálenost k nejbližšímu středisku lékáren.

Tabulka 4: Rozdělení počtu středisek podle vzdálenosti

Interval minimální vzdálenosti (km)	Průměrná minimální vzdálenost (km)	Počet středisek
3,5 - 6	4,75	7
6 - 10,5	8,25	20
10,5 - 13,5	12	19
13,5 - 17	15,25	3
nad 17	19,5	5

Zdroj: data: mapy.cz, vlastní zpracování

V tabulce číslo 4 můžeme vidět, že na základě výpočtů se ukázalo, že 70 % středisek lékáren má nejbližšího konkurenta ve středisku vzdáleném v průměru 9,75 km. Lze říci, že v okrese Písek, Strakonice a Prachatice se v této průměrné vzdálenosti, mimo dvě střediska, nacházejí všechna střediska lékáren. To je velmi překvapivé, neboť rozložení středisek v těchto okresech není příliš rovnoměrné. Není však výjimkou, že tato vzdálenost panuje kolem větších okresních měst jako Český Krumlov, České Budějovice a Jindřichův Hradec. Pokud se jedná o nejkratší vzdálenost je v kraji pouze 13 % středisek, která mají průměrnou minimální vzdálenost 4,75 km tu najdeme mezi Zlivem a Hlubokou nad Vltavou, Vyším Brodem a Loučovicemi, Tábořem a Sezimovo Ústím, to má nejbližšího konkurenta také v Plané nad Lužnicí. Nejvíce osamocené středisko je v okrese Prachatice, jedná se o Volary, které to mají nejkratší cestou po silniční komunikaci k nejbližšímu středisku s lékárnou bezmála 20 kilometrů. Zde může být na vině fakt, že územně mají Volary nejbliže k vojenskému újezdu Boletice, kde je naprostá absence lékáren.

6.6. Časová dostupnost

Mapa 6:

Zdroj: data ArcCR 500, Network Analyst, vlastní zpracování

Na výše uvedené mapě je znázorněna časová dostupnost v kraji individuální automobilovou dopravou. Pro vypracování bylo vybráno 20 středisek lékáren, ve kterých se nacházejí alespoň 2 lékárny. S výjimkou obcí Mirovice, Veselí nad Lužnicí a Bechyně se jedná o správní obvody obcí s rozšířenou působností. Pokud by se tato mapa srovnala s administrativní mapou kraje, lze říci že pouze dojížděkové regiony Dačic, Jindřichova Hradce, Strakonice a Blatné kopírují hranice správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Přestože se jedná o celkem velkou vzdálenost z jižního okraje Prachatického okresu dojíždí mnoho zákazníků lékáren do Českého Krumlova.

Zajímavostí je, že i když jsou České Budějovice krajským městem a nachází se zde 42 lékáren z okrajových částí správního obvodu ORP Českých Budějovic dojíždí zákazníci lékáren do okolních správních obvodu ORP, přestože z této mapy byla vyloučena ta střediska, která mají pouze jednu lékárnu. Pokud by jsme časovou dostupnost města České

Budějovice srovnali s již výše uvedenými spádovými oblastmi je znatelné zmenšení oblasti dojížděky do krajského města.

7. ZÁVĚR

Předkládaná bakalářská práce se zabývá dostupností lékáren v Jihočeském kraji. Lékárny jsou každodenní součástí obyvatel kraje, a aby mohli služby lékáren plně využívat musí být zajištěná dostatečná dostupnost. Tato práce se zabývá především rozmístěním lékáren v Jihočeském kraji, provozovateli lékáren, dostupností spádových obcí a časovou dostupností.

Bakalářskou práci lze rozdělit na tři základní části. První část se zabývá teoretickými východiskami a rozbořením literatury, v kapitole je nastíněna problematika dostupnosti, od samotného vývoje dostupnosti po dopravní dostupnost místa. Dále zde došlo k „rozebrání“ geografie služeb, především maloobchodu, do kterého lze lékárny zařadit. Poslední kapitola této části se zabývá teorií centrálních míst. Druhá část práce slouží k přesnému stanovení metodiky práce, která byla zapotřebí k vypracování následující analýzy dostupnosti lékáren.

Třetí část práce se zabývá samotnou analýzou dostupnosti lékáren v Jihočeském kraji. Nejdříve došlo ke stanovení středisek lékáren s přítomností alespoň jedné lékárny, díky tomu mohla být snadněji vypracována dostupnost spádových oblastí hromadnou dopravou a časová dostupnost. Je zde nastíněna také kapitola o provozovateli lékáren.

Pro předkládanou práci byly vymezeny tři hypotézy. První hypotéza, předpokládala, že nejrozsáhlejší oblast spádových obcí bude zaujímat středisko České Budějovice, tato hypotéza byla potvrzena. Druhá hypotéza se domnívala, že i s pohledu časové dostupnosti bude krajské město České Budějovice nejlépe obslužené, tato hypotéza se však nepotvrdila. Nejrozsáhlejší oblast s nejlepším časovým dostupností zabírá Český Krumlov, kam dojíždějí i obyvatelé ze sousedního okresu Prachatice.

Třetí hypotéza předpokládala, že nejvyšší koncentrace lékáren se bude nacházet v okrese Prachatice a Český Krumlov, díky turistické atraktivitě těchto lokalit. Ani tato hypotéza se však nepotvrdila, právě naopak se v těchto okresech nachází nejmenší počet lékáren.

8. SEZNAM ZDROJŮ INFORMACÍ

8.1. Použitá literatura

- Anděl, J. (1996): Sociogeografická regionalizace. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta Pedagogická, Ústí nad Labem, 85 s.
- Baradaran, S. a Ramjerdi, F. (2001): Performance of Accessibility Measures in Europe. In Journal of Transportation and Statistics č. 48, 18 s.
- Breheny, M.J. (1978): The Measurement of Spatial Opportunity in Strategic Planning. IN GEUERS, K.T. a van ECK, J.R.R, 2001. Accessibility measures: review and applications. RIMV- research for man and environment, Bilthoven, 265 s.
- Cimler, P a kol. (1998): Obchod a služby. Západočeská univerzita, Plzeň, 167 s.
- El-Geneidy, M. A. a Levinson, D. M., (2006): Access to Destinations: Development of Accessibility Measures. Report in the series Access to destinations study. Minnesota Department of Transportation, 125 s.
- Folkesson, C. a Makrí, M.C (2001): Accessibility Measures for Analyse of Land Use and Travelling with Geographical Information System. Lund University and University of Karlskrona, Sweden, 15 s.
- Geuers, K.T. a van Eck, J.R.R (2001): Accessibility measures: review and applications. RIMV- research for man and environment, Bilthoven, 265 s.
- Handy, S., (1993): Regional versus local accessibility: implications for nonwork travel. Transportation research rekord, č. 1400
- Hansen, W.G. (1959): How Accessibility Shapes Land Use. IN FOLKESSON, C. a MAKŘÍ, M.C, 2001. Accessibility Measures for Analyse of Land Use and Travelling with Geographical Information System. Lund University and University of Karlskrona, Sweden, 15 s.
- Hudeček, T. (2008): Akcesibilita a dopady její změny v Česku v transformačním období: vztah k systému osídlení. Praha, 119 s.

- Hudeček, T., Churaň. R., Kufner. J., (2011): Dostupnost Prahy při využití silniční dopravy v období 1920 – 2020. *Geografie*, ročník 116, č. 3, 317 – 334 s.
- Ivanička, K. (1983): *Základy teórie a metodológie socioekonomickej geografie*. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava, 448 s.
- Joklová, H. (2007): Dopravní dostupnosti obcí s rozšířenou působností v moravských krajích. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, katedra regionálního rozvoje a správy. 67 s.
- Kim, H. – M; Kwan, M.-P. (2003): Space-time accessibility measures: A geocomputational algorithm with a focus on the feasible opportunity set and possible activity duration. *Journal of geographical systems*, květen 2003, roč. 5, č.1. 71-91 s.
- Kusendová, D. (1996): Analýza dostupnosti obcí Slovenska. In Sbor. ref. konference Aktivity v kartografii '96, Kartografická spoločnosť SR a Geografický ústav SAV, Bratislava, 29-49 s.
- Marshall, J. N. (1988): *Services and uneven development*. Oxford University Press, Oxford, 307 p.
- Maryáš, J. (1983): K metodám výběru středisek maloobchodu a sfér jejich vlivu. In: Zprávy GgÚ ČSAV, Roč. 20, čís. 3, s. 61- 80.
- Michniak, D., (2003): Dostupnost okresných miest na Slovensku. *Geografický časopis*, Geografický ústav SAV, Bratislava, roč. 55, č. 1.
- Michniak, D. (2002): Dostupnosť jako geografická kategória a jej význam při hodnotení územno-správního členenia Slovenska. *Geografický ústav Slovenskej akademie vied*, Bratislava, 125 s.
- Szczyrba, Z. (2005): Maloobchod v České republice po roce 1989 – vývoj a trendy se zaměřením na geografickou organizaci. Olomouc : Univerzita Palackého, 126 s.
- Szczyrba, Z. (2006): *Geografie obchodu (se zaměřením na současné trendy v maloobchodě)*. Olomouc : Univerzita Palackého, 91 s.

Szczyrba, Z. (2008): Geografie služeb. In: TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J. a kol. (2008): Ekonomická a sociální geografie. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň, s. 271- 291.

Van Wee, B. (2001): Land use and transport: research and policy challenges. In Journal of Geography č.10, 259-271 s.

Vickerman, R.W. (1974): Accessibility, attraction and potential: A review of some concepts and their use in determining mobility. In Environment and Planning A, Vol. 6, 675-691 s.

Doc. Ing. František Podzimek, CSc., (2011): Hodnocení dostupnosti lékáren na teritoriu České republiky. Pharm Business Magazine

Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník

8.2. Internetové zdroje

Stránky Českého statistického úřadu [online] dostupné na WWW:

http://www.cbudejovice.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje
[online dne 4. 09. 2012]

Stránky Českých dálnic [online] dostupné na WWW:

<http://www.ceskedalnice.cz/dalnice/d3>
[online dne 04. 10. 2012]

Stránky Deníku veřejné správy [online] dostupné na WWW:

<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6544450&ht=Christaller>
[online dne 11. 12. 2012]

Stránky České lékárnické komory [online] dostupné na WWW:

<http://www.lekarnici.cz/Pro-verejnost/Seznam-lekaren.aspx>
[online dne 07. 09. 2012]

Stránky Map [online] dostupné na WWW:

<http://www.mapy.cz/>
[online dne 08. 09. 2012]

Stránky Státního ústavu pro kontrolu léčiv [online] dostupné na WWW:

<http://www.sukl.cz/modules/apotheke/search.php>

[online dne 08. 09. 2012]

9. SEZNAM TABULEK, MAP A OBRÁZKŮ

Tabulky:

Tab. 1: Průměrná rychlost pro Českou republiku

Tab. 2: Střediska lékáren Jihočeského kraje

Tab. 3: Lékárny s rozšířenou pracovní dobou včetně sobot a nedělí

Tab. 4: Rozdělení počtu středisek podle vzdálenosti

Tab. 5: Seznam lékáren Jihočeského kraje

Mapy:

Mapa 1: Administrativní členění Jihočeského kraje

Mapa 2: Dopravní síť Jihočeského kraje

Mapa 3: Rozmístění lékáren v Jihočeském kraji

Mapa 4: Rozmístění lékáren na území České republiky

Mapa 5: Spádové obce lékáren Jihočeského kraje

Mapa 6: Časová dostupnost lékáren Jihočeského kraje

Obrázky:

Obr. 1: Znázornění principu Christallerovi teorie na třístupňovém modelu

PŘÍLOHY

Tabulka 5: Seznam lékáren v Jihočeském kraji

Obec	Název	Provozovatel	Ulice
České Budějovice	Lékárna	KaPa MED, v.o.s.	Ant. Barcala 1461
České Budějovice	Lékárna Čtyřlístek-Vrbné	LIPOZOM, s.r.o.	tř. Legií 6
České Budějovice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Pražská 71
České Budějovice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	České Vrbné 2327
České Budějovice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Na Sádkách 1444
České Budějovice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	B. Němcové 1489
České Budějovice	Lékárna JUVEL		Čečova 2623
České Budějovice	Lékárna Krajinská		Krajinská 8
České Budějovice	Lékárna Lannova tř.s.r.o	LÉKÁRNA LANNOVA TŘÍDA, s.r.o.	Lannova 43
České Budějovice	Lékárna Lékařský dům	Distribuce CZ, s.r.o.	Lidická tř. 2144/108
České Budějovice	Lékárna Máj v.o.s.		Dr.Bureše 9/I
České Budějovice	Lékárna MEDIMAT CB		Pražská 1813/3
České Budějovice	LÉKÁRNA METROPOL	APODEMA, s.r.o.	Senovážné nám.248/2
České Budějovice	Lékárna Mladé	LÉKÁRNA LANNOVA TŘÍDA, s.r.o.	kpt. Nálepky 1626
České Budějovice	Lékárna Nemocnice	Zdravotnické potřeby Zelená Hvězda	B.Němcové 54
České Budějovice	LÉKÁRNA PATRIOT	R&T MEDICO, s.r.o.	Holečkova 3a
České Budějovice	Lékárna Pharmaland	EUROPHARM, a.s.	Lidická 29
České Budějovice	Lékárna Pharmaland	EUROPHARM, a.s.	Matice školské 17
České Budějovice	LÉKÁRNA PŘED ŠPITÁLEM	PHARMACA, s.r.o.	B. Němcové 610/39
České Budějovice	Lékárna Rožnov	Mgr. Milada Budínová	Lidická 166
České Budějovice	Lékárna Samaritán	Lékárna Devětsil	Fr. Ondříčka 2
České Budějovice	Lékárna Sever	APOTHEKA, s.r.o.	Na sadech 23
České Budějovice	Lékárna Šumava	PharmDr. Lukáš Páleník	Karla Šafáře 887
České Budějovice	Lékárna U bílého orla	Lloyds, s.r.o.	nám.Přemys.Ot.II. 26
České Budějovice	Lékárna U Krále Jiřího	PharmDr. Miloš Fiala	Nám. J. z Poděbrad 1
České Budějovice	Lékárna U Matky Boží	APOTHEKA, s.r.o.	Na Mlýnské stoce 290
České Budějovice	Lékárna U Muzea		Senovážné nám. 1616
České Budějovice	Lékárna U Nádraží	LÉKÁRNA LANNOVA TŘÍDA, s.r.o.	Kasárenská 4
České Budějovice	Lékárna U Sv. Martina	VEROPHARM, a.s	J. Boreckého 1590
České Budějovice	Lékárna U sv.Huberta	MEDIMAT CB s.r.o.	Pražská 18
České Budějovice	LÉKÁRNA U TROJICE		U Trojice 8
České Budějovice	Lékárna U Tří lvů		U Tří lvů 4
České Budějovice	Lékárna U Zlaté rybky	LIPOZOM, s.r.o.	tř.Čsl. legií 2118/6
České Budějovice	Lékárna U Zlatého mostu	IT Pharm, s.r.o.	Dr. Stejskala 426/15
České Budějovice	LÉKÁRNA V TERNU	RNDr. Richard Rychlík	Suhomejská 2251
České Budějovice	Lékárna Vital	Vital	Lannova 21/50
České Budějovice	Lékárna Vodňanská		Vodňanská 1141/6
České Budějovice	Lékárna Zahradní	Lékárna Zahradní, s.r.o.	Zahradní 44/1504
České Budějovice	Lékárna-Jírovcova	Dr. Miloš Fiala	Jírovcova 43
České Budějovice	Schlecker lékárna	SCHLECKER, a.s.	Nádražní 1759
České Budějovice	Lékárna	TCM Herbs, s.r.o.	U Černé věže 315/6
České Budějovice	Vrbenská lékárna	Mgr. Zdeňka Rychlíková	Dobrovodská 2093
Trhové Sviny	Lékárna-poliklinika	Mgr. Stanislav Poláček	náb. Sv.Čecha
Trhové Sviny	Lékárna Na Náměstí	VEROPHARM, a.s.	Husova 143
Nové Hrady	Lékárna u Zeleného hada	Mgr. Lenka Poláčková	Hradební 156

Týn nad Vltavou	LÉKÁRNA NA NÁMĚSTÍ		Náměstí Míru 92
Týn nad Vltavou	Lékárna Malostranská	PharmDr. Dagmar Mládková	Orlická 400
Týn nad Vltavou	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Sakařova 497
Hluboká nad Vltavou	Lékárna		Masarykova 1
Zliv	Lékárna Devětsil	Lékárna Devětsil	Tyršova 724
Dříteň	Lékárna Dříteň	LÉKÁRNA U TROJICE, s.r.o.	Dříteň 35
Lišov	Lékárna LIŠOV	PharmDr. Věra Kolářová	Nová 888
Český Krumlov	Lékárna Alba	Alba-Farm, s.r.o.	T.G.Masaryka 188
Český Krumlov	Lékárna Domoradice	LÉKÁRNA DOMORADICE, s.r.o.	Tovární 194
Český Krumlov	Lékárna Na Špičáku	Lékárny Lloyds, s.r.o.	T.G.Masaryka 212
Český Krumlov	Lékárna Nemocnice ČK, a.s.		Nad Nemocnicí 153
Kaplice	Lékárna Náměstí	Lékárna Kaplice, s.r.o.	Náměstí 44
Kaplice	Lékárna Poliklinika	Lékárna Kaplice, s.r.o.	Gen. Fanty 36
Velešín	Lékárna	Hedera, s.r.o.	Družstevní 613
Větřní	Lékárna	Lékárna Větřní, s.r.o.	čp. 231
Horní Planá	Lékárna Arnika	ARNIKA HORNÍ PLANÁ, s.r.o.	Náměstí 47
Křemže	Lékárna Pod Kletí	PharmDr. Václav Pečman	Náměstí 23
Loučovice	Lékárna U Aeskulapa	PharmDr. Zdeněk Cihlář	čp. 290
Vyšší Brod	Lékárna U Lípy	Mgr. Alice Vodrážková	Míru 223
Frymburk	Lékárna U Iva		čp. 193
Jindřichův Hradec	Lékárna Diana	PharmDr. Dana Cachová	sídl.Vajgar 724/III
Jindřichův Hradec	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Václavská 49
Jindřichův Hradec	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Jáchymova 903
Jindřichův Hradec	Lékárna Pharmaland	EUROPHARM, a.s.	Klásterská 72
Jindřichův Hradec	Lékárna U Cepků		Václavská 100
Jindřichův Hradec	Lékárna U Jupitera	JUPITER - s.c., s.r.o.	nám. Míru 163/I
Jindřichův Hradec	Lékárna U Nádraží	Lékárna U Nemocnice, s.r.o.	Schwaigrova 547
Dačice	Lékárna Na Červeném vrchu	PharmDr. Jarmila Gellnerová	B.Němcové 542/V
Dačice	Lékárna Na náměstí Dačice	Mgr. Helena Neužilová	Palackého nám. 41/I
Dačice	Lékárna nemocnice		Antonínská 85
Třeboň	Lékárna Na Předměstí	Mgr. Alena Betuštiaková	Palackého nám. 251/
Třeboň	Lékárna U růže	Zámecká, spol. s r.o.	Klofáčova 395
Třeboň	Lékárna Zámecká	CSS KASTOR, s.r.o.	Břežanova 118
České Velenice	Lékárna Vitalis	Lékárna Vitalis	Riegrova 369
Studená	Lékárna	Mgr. Jiří Hurt	Počátecká 310
Slavonice	Lékárna	Mgr. Irena Šálková	Brněnská 214
Nová Včelnice	Lékárna Apis		Na Hliněnce 467
Kardašova Řečice	Lékárna Benátky	Mgr. Antonín Prokop	Benátky č. 672
Lomnice nad Lužnicí	Lékárna Salvia	PharmDr. Eva Panochová	nám.5.května 106
Strmilov	Lékárna TILIA	PharmDr. Dana Cachová	Nám. 269
Suchdol nad Lužnicí	Lékárna U panny Marie Pomocné	Mgr. Jitka Durková	28.října 459
Nová Bystřice	Lékárna U zlatého Iva	PharmDr. Vladimíra Bobčíková	Mírové nám. 23
Tábor	Lék. U bílého jednorozce	Marie Novotná	Palackého 351
Tábor	Lékárna		Světlogorská 2764
Tábor	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Volgogradská 2972
Tábor	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Chýnovská 3049
Tábor	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	tř. 9. května 2886
Tábor	Lékárna Na Starém Městě	MVDr. Aleš Kocába	Klokotská 103
Tábor	Lékárna Nemocniční lékárna	Nemocnice Tábor, a.s.	kpt.Jaroše 2000

Tábor	Lékárna Panacea	PharmDr. Jana Somogyiová	Budějovická 553
Tábor	Lékárna PHARMALAND		Husovo nám. 530/I
Tábor	Lékárna U anděla strážce		tř.9.května 656
Tábor	Lékárna U Nemocnice	LEKOS CZ, s.r.o	kpt.Jaroše 2876
Tábor	Lékárna U Rentgenu	Pharmat, spol. s r.o.	Smetanova 561
Tábor	Lékárna U sv.Anny	Mgr. Jiří Rybenský	Bílková 1440
Veselí nad Lužnicí	Lékárna Salvia	Mgr. Miloslava Rybenská	Čsl. armády 579
Veselí nad Lužnicí	Lékárna U Mat.Bož.Pom.	Mgr. Hana Mazalovská	nám.T.G.M. 115
Veselí nad Lužnicí	Lékárna U Nádraží	Mgr. Hana Mazalovská	J.V.Sládka 699
Soběslav	Lékárna Petra Voka		ul. Petra Voka 156/I
Soběslav	Lékárna Svákov	PHARMED CZ, s.r.o.	Sídlíště Svákov 739
Soběslav	Lékárna U zlaté koruny	Mgr. Helena Štěpánová	nám.Republiky 141/I
Bechyně	Lékárna U Panny Marie Pomocné	Mgr. Jarmila Peštová	nám.T.G.Masaryka 22
Bechyně	Libušina lékárna	Ing. Petr Mikeš	Libušina ul. 163
Planá nad Lužnicí	Lékárna	Mgr. Jiří Rybenský	ČSLA 250
Sezimovo Ústí II	Lékárna Sezimovo Ústí	PharmDr. Jitka Borkovcová	Dělnická 614
Mladá Vožice	Lékárna U Božího Oka	Mgr. Pavel Macourek	Žižkovo nám.189
Písek	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Alšovo náměstí 74/11
Písek	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	U Nádraží 1043/1
Písek	Lékárna Nad Řekou	Jan Krejčíř	Čechova 448
Písek	Lékárna Nemocnice		Čapkova 589
Písek	Lékárna U Floriána		Havlíčkovo nám. 87
Písek	Lékárna U Matky Boží	RNDr. Daniela Kostohryzová	Drlíčov 150
Písek	Lékárna U sv.Anny	PharmDr. Marek Bárta	Velké nám. 6
Písek	Lékárna Zelená	Mgr. Ilona Bouzová	Žižkova 403/48
Milevsko	Lékárna Aspasia	ASPASIA, s.r.o.	Nádražní 1383
Milevsko	Lékárna Dr. MAX lékárna	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Za Krejčárkem 150
Milevsko	Lékárna Pod Synagogou	Ing. Ondřej Bernot	Sokolovská 193
Mirovice	Lékárna Tilia	PharmDr. Hana Loucká	T. G. Masaryka 37
Mirovice	Lékárna U Mikoláše Alše		Náměstí 64
Čimelice	Lékárna U Matky Terezy	Mgr. Jana Hesounová	č.p. 268
Protivín	Lékárna U Palmy	PhMr. Jiří Klement	Masarykovo nám. 31
Bernartice	Lékárna U sv.Martina	PharmDr. Ivan Sýkora	Náměstí Svobody 33
Strakonice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Bezděkovská 123
Strakonice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Katovická 1303
Strakonice	Lékárna Dr. Max LÉKÁRNA	Česká lékárna, a.s. - Dr. Max	Bezděkovská 186
Strakonice	Lékárna Na Sídlíšti	T H O W T, s.r.o.	Spojařů 1253
Strakonice	Lékárna Nemocnice	Nemocnice Strakonice, a.s.	Radomyšlská 336
Strakonice	Lékárna U červeného hroznů	T H O W T, s.r.o.	Velké nám. 222
Strakonice	Lékárna U Otavy	T H O W T, s.r.o.	Bezděkovská 65
Blatná	Fialová lékárna	FIALOVÁ LÉKÁRNA, s.r.o.	Třída J.P.Koubka 110
Blatná	Lékárna ARNIKA	Lékárna ARNIKA, spol. s r.o.	Zahradnická 1078
Blatná	Lékárna Poliklinika	PhMr. Alena Červenková	J. Wericha 502
Vodňany	Lékárna Aquileia	PharmDr. Roman Kejzlar	Jiráskova 218
Vodňany	Lékárna U zlatého slunce	PharmDr. Roman Kejzlar	Náměstí svobody 1
Volyně	Lékárna	PharmDr. Markéta Jirsová	nám. Svobody 36
Bavorov	Lékárna Pod Helfenburkem	PharmDr. Roman Kejzlar	náměstí Míru 15
Sedlice	Lékárna Sedlice	Lékárna ARNIKA, spol. s r.o.	Sídlíště I/356
Prachatice	Lékárna Na Sídlíšti	PhMr. Jitka Zábranská	nám. Přátelství 665
Prachatice	Lékárna Nemocnice	Nemocnice Prachatice, a.s.	Nebahovská 1015

Prachatice	Lékárna Pharmaland	EUROPHARM, a.s.	Primátorská 1196
Prachatice	Lékárna U bílého lva	Oldřich Bocek	Vodňanská 51
Vimperk	Lékárna Arnika	Knoflíček, s.r.o.	Pasovská 175
Vimperk	Lékárna Nemocnice Vimperk	VEROPHARM, a.s.	Pivovarská 332
Vimperk	Lékárna Soldanella	Mgr. Ivana Kovářová	Krátká ul. 554
Vimperk	Lékárna Zlaté váhy	Profina, s.r.o.	Nad Stadionem 547
Čkyně	Lékárna Čkyně		Čkyně č.301
Vlachovo Březí	Lékárna U sv.Ducha	Jana Bocková	Vlachova 2
Netolice	Lékárna U sv.Trojice vN.	Hana Pužejová	Václavská 344
Vacov	Lékárna Vacov	Mgr. Milan Mészáros	č.p. 65
Volary	Lékárna Volary	PhMr. Miroslava Ottlová	Náměstí 136